№ 28. Piątek dnia 4 Kwietnia 1919 roku. Rok I.

# Kurjer Częstochowski

PRENUMERATA MIEJSCOWA WYNOSI miesięcznie 4.00 mk. z odnoszeniem 4.50, poczta 5.00

Adres Redakcji CZĘSTOCHOWA, ul. P. MARJI 41. TELEFON № 4.
— Administracji Kościuszki 11 —

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

**Cena numeru pojedyńczeg 35 fen.**

CENA OGŁOSZEŃ.
Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 1.60 fen., druga i trzecia 1.25 fen., czwarta 0.60 fen., za wiersz petitowy.
Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 2 mk za wiersz. Nekrologi mk. 1.50 za wiersz. Drobne ogłoszenia po 15 fen. za wyraz



## Państwowa Centrala Węglowa

podaje do wiadomości spożywców b. Królestwa Kongresowego:

1) Począwszy od dnia 1 go kwietnia r. b. opłata za przewóz kolejami żelaznemi (fracht) węgla kamiennego, brunatnego i koksu będziep obierana przez stacje kolei żelaznych bezpośrednio, wobec czego do Sosnowca na rachunek Biura Sprzedaży P. C. W. należy od powyższej daty wpłacać z góry li tylko należność za zamówiony materjał opałowy, według cen **niżej podanych.**

**Uwaga:** Sumy nadpłacone do 1 go kwietnia r.b., jako kaucja za przewóz węgla, zostaną zaliczone na poczet zamówień przyszłych lub też na piśmienne żądanie osób zainteresowanych, skierowane pod adresem Biura Sprzedaży P. C. W. w Sosnowcu, będą niezwłocznie zwracane.

2) Opłatę za węgiel kamienny, brunatny i koks należy wnosić tylko w **walucie markowej**, według cen dotychczas obowiązujących za tonnę franco wagon kopalnia, a mianowicie:
węgiel gruby, kostka I, kostka II, 85 mk., orzech I 80 mk., orzech II 75 mk., orzech III 70 mk. pospółka 60 mk., miał 40 mk. węgiel brunatny, niesortowane 48 mk., węgiel gazowy z Zagłębia Karwińskiego 90 mk., koks lejarski z Zagłębia Karwińskiego 120 mk.

## Instrukcja agentów Trockiego.

Pod tytułem „Panbolszewizm" paryski dziennik „L'Homme Libre", organ p. Clemenceau, ogłasza dokument bolszewicki uchwalony na tajnem zebraniu, pod przewodnictwem Lenina, a przy współudziale Trockiego, Zukowskiego, Radka i Cziczerina. Dokument ten opiewa:

„Do reprezentantów i aljantów republiki sowietów zagranicą. Instrukcje ogólne. Praca rewolucyjna partji komunistycznej (bolszewickiej).

Praca organizacji bolszewickiej zagranicą zostaje uregulowana jak następuje:

1). W zakresie stosunków międzynarodowych: a) popierać ruchy szowinistyczne i konflikty narodowe, b) powodować agitację w celu wywołania konfliktów międzynarodowych, c) dokonywać zamachów na reprezentantów państw

Dzięki tym środkom uzyska się wybuch nieporządków wewnętrznych, zamachów stanu i agitację wzmocnioną w duchu stronnictwa socjalno-demokratycznego.

2) W zakresie polityki wewnętrznej: a) Kompromitować wszelkimi sposobami ludzi wpływowych w kraju, dokonywać zamachy na osoby u władzy, wywoływać zamachy na osoby u władzy, wywoływać agitację przeciw rządowi, b) Powodować strajki generalne i częściowe, psuć maszyny, kotły, rozrzucać literaturę propagandową.

Dzięki tym środkom będzie można ułatwić zamachy stanu i opanować władzę. Zresztą poza tem trzymać się polityki dekretów.

3) W zakresie ekonomicznym: a) Wywoływać i podtrzymać strejki kolejowe, wysadzać w powietrze mosty i szyny, robić wszystko w celu zdezorganizowania transportu; b) psuć i przeszkadzać wysyłaniu zboża do miast, wywoływać trudności finansowe, zalewać targi fałszywymi banknotami. Tworzyć do tego komitety specjalne.

W ten sposób zamieszanie ekonomiczne spowoduje katastrofę nieuniknioną i zamach stanu spotka się z sympatją mas.

4. W zakresie wojskowym: a) Intensywna proganganda wśród wojsk. Należy wywoływać konflikty pomiędzy oficerami i żołnierzami, powodować zamachy przeciw wyższym oficerom; b) wysadzać w powietrze arsenały, mosty, szyny kolejowe, magazyny prochu, opanować transporty surowców, przeznaczonych do fabryk i warsztatów.

W ten sposób otrzyma się zupełny rozkład armji i żołnierze przyjmą socjalno demokratyczny program robotniczy.

5. Wywiady i szpiegostwo stosownie do wymagań czasu wojny: a) Wywiady i szpiegostwo strategiczne w armji, w fortecach, fabrykach. Obliczanie dokładne sił zbrojnych, znajomość ich usposobienia; b) wywiady i szpiegostwo taktyczne na froncie i na tyłach; c) wywiady i szpiegostwo w marynarce: znajomość miejsc pomieszczenie floty, warsztatów okrętowych podstaw morskich".

Taki jest program i plan bolszewizmu. Jest on tak wymowny, że nie wymaga komentarzy. Wystarczy zaznaczyć, że mamy tu oczywisty dowód, iż bolszewizm świadomie i celowo za pomocą podstępnych intryg pcha masy w odmęt głodu, nędzy i krwawych walk, aby je tem łatwiej ujarz-

mić i oddać pod nową dyktaturę już nie carskich, lecz jeszcze bardziej krwawych i zbrodniczych tyranów bolszewickich.

## DZIEN POLITYCZNY.

„Gazeta Polska" dowiaduje się ze źródła urzędowego, że prof. Marjan Massonius został rozstrzelany przez bolszewików w Mińsku Lit.

„Kurjer Warszawski" podaje korespondencję z Paryża, według której konferencja pokojowa zastanawia się obecnie nad ewentualnem przymierzem Rumunji z Polską. Przymierze to będzie najlepszym wałem przeciw bolszewizmowi.

## Czesi zawsze ci sami.

Cechą charakterystyczną polityki i wogóle wznowionej roli dziejowej Czechów jest nietylko wiarołomstwo, którego tak jaskrawych próbek dostarczyli świeżo, łamiąc umowy i porozumienia w sprawie Śląska, lecz także ordynarne oszustwo. Występując wobec świata jako rycerze wolności na wschodzie Europy — oni, którzy dali ludom wschodnio europejskim najsroższych siepaczy i powolne narzędzia despotyzmu: Radeckich, Kaunitzów, Kolowratów, Czerninów i jak się tam jeszcze nazywają te emanacje ducha czeskiego. Aby ukraść nam Bogumin i Karwinę, nie zawachali się odegrać fałszywej roli oficerów francuskich. Co jednak szczególnie znamienne i co należałoby dla oświetlenia charakteru czeskiego przypomnieć na szerszem europejskiem forum, to fakt, że nawet odrodzenie narodowe czeskie przed stu laty rozpoczęło się fałszerstwem — w postaci podrobienia słynnego „Rękopisu królodworskiego", pisze „Głos Narodu", który Wacław Hanka, chcąc dać swemu narodowi kulturalny punkt zaczepienia w przeszłości, skomponował zręcznie przy pomocy specjalnie przyrządzonego atramentu i pergaminu. Inne narody ujarzmione okupowały swe odrodzenie krwią. Czesi zainaugurowali je — oszustwem. I tacy pozostali do dziś.

### Zniesienie niemieckich fortec

Wiedeńska „Reichspost" otrzymuje z Paryża wiadomość, wedle której plany Focha, dotyczące zniesienia fortec niemieckich, przewidują tylko zburzenie fortec na granicy zachodniej Niemiec, podczas gdy fortece na granicy wschodniej, które leżą po większej części na ziemiach mających należeć do Polski, mają być utrzymane, ponieważ koalicja w zniesieniu ich nie jest zainteresowana. Przeciwnie fortece te służyć będą na obronę państwu polskiemu.

### Dezercje pruskich żołnierzy.

Pisma niemieckie donoszą, że na Górnym Śląsku zdarzają się coraz częściej dezercje żołnierzy, odbywających służbę w „Grenzschutzach". Przed paru dniami kilkunastu niemieckich żołnierzy, uzbrojonych w karabiny, — uciekło z Mysłowic przez granicę do Polski. Niektórzy z nich zabrali ze sobą karabiny maszynowe. Żołnierze ci sprzedają w Polsce, uzbrojenie a sami szukają pracy w fabrykach.

## Zbrodnicza agitacja w Częstochowie.

(P.) Rewolucja na Węgrzech dodała otuchy naszym komunistom. Sądzą oni, że skoro u pobitych naszych sąsiadów udaje się wprowadzać

**rządy moskiewskich sowietów**

i Polska da się wreszcie przekonać, iż rosyjski bezład i anarchja

**pod firmą „republiki sowieckiej"**

winny i u nas zapanować.

Dlatego, niezrażeni oporem narodowych kół robotniczych i całego społeczeństwa, uniemożliwiających agitatorom bolszewickim zorganizowanie u nas w dn. 12 i 13 marca strejku powszechnego jedynie

**na pożytek i chwałę Trockiego,**

płacącego im za to dobrze oraz jego sprzymierzeńców w pikelhaubach, usiłują znów namówić agitatorzy ci przedewszystkiem rzesze robotnicze do porzucenia

**dziś we czwartek 4 b. m**

wszelkiej pracy.

**I oto w Częstochowie**

jak i w innych miastach rozwinęli niezwykle ożywioną działalność płatni agenci, podburzający mniej uświadomione jednostki. Wreszcie pod maską uzyskania lepszych warunków pracy przez zatrudnionych

**przy robotach publicznych**

w Częstochowie i powiecie robotników agitatorzy bolszewiccy zdołali namówić tych ostatnich do przedstawienia Magistratowi m. Częstochowy i urzędowi powiatowemu w Częstochowie

**żądania podwyższenia płacy o 50 proc.**

Delegaci tych bezrobotnych, którym z trudem i olbrzymim nakładem pieniędzy, zdołano wynaleźć pracę przy robotach, które możnaby wykonać w mieście i okolicy w innych, lepszych czasach, postawili wspomnianym urzędom

**ultimatum**

zaznaczając w nim, że o ile nie uzyskają do czwartku 4 b m. żądanych warunków,

**porzucą dziś pracę**

Jak zaznaczyliśmy powyżej, na dziś, to jest na piątek 4 b.m. komuniści proklamowali również strejk powszechny. Dziwnym więc zbiegiem okoliczności, data ta zbiega się z terminem, w którym pracujący w mieście i okolicy robotnicy porzucić mają pracę, gdyż niemożliwym jest podobno najzupełniej zadośćuczynić ich żądaniu.

Dlatego nie wątpimy, że robotnicy nasi zrozumieją chyba, że stali się tępem narzędziem w rękach agitatorów bolszewickich!

To też, pomimo tylokrotnych apelów w „Kurjerze" do niedawania posłuchu płatnym agentom Moskwy i Berlina, uważamy za święty obowiązek zwrócić się do robotników m. Częstochowy i powiatu z gorącem wezwaniem, by oparli się namowom agitatorow.

Robotnicy polscy! Nie dajcie sobą rządzić zbrodniarzom bolszewickim, — pragnącym pogrążyć tylko was i rodziny wasze w nędzy bezkresnej.

Nie stawiajcie żądań, których urzeczywistnić się nie da, powróćcie do pracy, którą z takim trudem zdołaliście uzyskać.

Precz z bolszewickim strejkiem w dniu 4 kwietnia.

Robotnicy! Wierzymy, że potraficie wreszcie odpowiedzieć agitatorom:

Precz od nas!

---

w sprawie Śląska, jak się okazuje, nie sprawdzają się.

Przedstawiciele Śląska, Spisza i Orawy z ks. Londzinem, pr. Buzkiem i ks. Michejdą byli przyjęci przez członków komisji J. Cambona, w której czynniki ekonomiczne ulegają warunkom etnograficznym, zwłaszcza pod wpływem amerykańskiej opinji, która jest dla nas najprzychylniejszą.

To wszystko, zdawałoby się, nadaje sprawie Cieszyna pomyślniejszy obrót. W związku z tem wysuwana jest konieczność przeprowadzenia plebiscytu na Śląsku, aby lud śląski zajął sam wyraźną i stanowczą postawę.

Decyzja co do tego jeszcze nie zapadła, chociaż spodziewana jest z dnia na dzień.

Otrzymaliśmy również ciekawe szczegóły o wiadomych rezultatach obrad Rady dziesięciu w sprawie granic Polski.

Odesłany dzięki opozycji Lloyd Georg'a z powrotem do komisji, projekt Cambona, został ponownie przedstawiony bez najmniejszych zmian i przedstawiciel Anglji przychylił się również do jednogłośnoj decyzji, obstając przy pozostawieniu projektu w pierwszej redakcji wbrew twierdzeniue Lloyd George'a.

### Załagodzenie sporu między Włochami a południową Słowiańszczyzną?

WIEDEŃ, 3|4 Wedle doniesienia serbsko-chorw. biura koresp. w Belgradzie, podaje tamtejsza „Prawda", że koła polityczne południ.-słowiańskie otrzymały wiadomość, iż Rada dziesięciu w Paryżu przyznała Rjekę wraz z obszarem zjednoczonemu państwu połudn.-słowiańskiemu.

Stało się to prawdopodobnie w związku z ważnemi ustępstwami przyznanemi Włochom we wschodniej kotlinie morza Śródziemnego.

## Dymisja ministra skarbu.

WARSZAWA, 3|4. (Tel. wł. „Kur. Częst."). „Dziennik Powszechny" donosi, że minister skarbu, Englich, wniósł wczoraj dymisję, którą rada ministrów po dłuższej dyskusji przyjęła. Dymisja motywowaną jest złym stanem zdrowia.

Sprawa następcy nie została jeszcze rozstrzygnięta, gdyż—jak w kołach parlamentarnych słychać—wice-minister Byrka wzbrania się kontynuowania finansowej polityki p. Englicha.

### Nowa fala rewolucji w Niemczech.

BERLIN, 3.4 W wielu miejscowościach Bawarji, Badenji, Nadrenji, Wirtembergji są gwałtowne rozruchy.

Wojsko rządowe wystąpiło zbrojnie. Są zabici i ranni.

Strejki mają charakter polityczny. Robotnicy żądają usunięcia konstytuanty, wojsk z kopaln i uznania Rad robotniczych.

### W bolszewickim raju umierają z głodu.

WIEDEŃ, 2|4. Donoszą ze Sztokholmu, że Lenin wygłosił mowę, w której oświadczył, iż sytuacja żywno-

## TELEGRAMY.

### Polska i Rumunja przeciw bolszewikom.

PARYŻ. 2.4 Według informacji rumuńskich delegatów na kongres pokojowy zanosi się na **wielką ofensywę koalicji przeciw bolszewikom, która ma się zacząć w maju.** W ofensywie mają pomódz Polacy i Rumuni. Podsekretarz francuskiego ministerstwa wojny wyjaśnia, że rząd nie ma zamiaru wysyłania do Rosji całej ekspedycji.

**Koalicja poprze tylko Polskę, Rumunję i państwa nadbaltyckie, aby te narody podjęły walkę przeciw bolszewikom.**

### Pod Temeszwarem bolszewicy ponieśli klęskę.

BELGRAD, 2.4 Wojska węgierskich komunistów zostały przez wojska koalicyjne pobite pod Temeszwarem i zmuszone do ucieczki.

### Armja koalicyjna idzie na Siedmiogród.

BUKARESZT. 2.4 Przybyło tutaj 30.000 wojska koalicyjnego. Armja koalicyjna idzie w kierunku Klausenburga i Hermanstadtu dla wzmocnienia wojsk rumuńskich. W Rumunji i na zajętych terytorjach węgierskich zaprowadzono stan oblężenia.

### Agitacja bolszewicka w Austrji.

WIEDEŃ, 2|4. „Reichspost" twierdzi, że do Wiednia przybyło wielu emisarjuszy węgierskiego rządu bolszewickiego, którzy przechwalają się, iż rozporządzają ogromnemi kapitałami na propagandę bolszewicką w Austrji.

### Nawet angielscy członkowie komisji żądają Gdańska dla Polski.

**Lloyd George zupełnie odosobniony.**

Polska Ag. Tel. otrzymuje następujące szczegóły o bieżących pracach kongresowych:

Wersje o zachwianej pozycji naszej

Rozpowszechniajcie „Kurjer Częstochowski".

ściowa jest rozpaczliwa. Zarzucił włościanom, że pozwalają zbożu gnić a nie wysyłają do Petersburga. Od dnia 18 marca wstrzymany jest ruch wszystkich pociągów osobowych.

**2000 rozstrzelanych przez bolszewików.**

GENEWA, 2 | 4. Ag. Havasa donosi: W Ossie zajętej obecnie przez wojska syberyjskie bolszewicy rozstrzelali 2000 mieszkańców.

---

# Rozebrać Prusy!

Jak niegdyś Kato krzyczał Kartaginie,
Trzeba, gdy zwycięstw plon ma być nie kusy,
Stosować środek skuteczny jedynie:
Rozebrać Prusy!

W Prusach jest gniazdo zdrad, gwałtów, rozboju,
Militaryzmu tam rosną zakusy;
Gdy chce Europa naprawdę pokoju,
Rozebrać Prusy!

Państwo to całe urosło z kradzieży,
Niech więc w przyszłości kraść nie ma pokusy —
Oddać z ziem pruskich, co komu należy,
Rozebrać Prusy!

Swiat niemieckiego nie zniszczy narodu
Lecz niech odciągnie zeń męty i fusy,
Niech zniszczy państwo pruskie, trąd Zachodu,
Rozebrać Prusy!

W Prusach wciąż chytrość czai się szatańska,
Podłe Wilhelmy i Fridericusy;
Jeśli ma Polska zostać panią Gdańska,
Rozebrać Prusy!

Inaczej znowu przyjdzie krwawe lato
I na świat wojny sprowadzi przymusy,
Więc trzeba krzyczeć dziś, jak ongi Kato
Rozebrać Prusy!

Mucha.

---

# KRONIKA.

Dziś 4 kwietnia 1919 roku.

**Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej**

nabywać można (po potrąceniu procentu)

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 100 | markowe, | koron. | rubl. | za | 97,13 |
| 500 | " | " | " | " | 485,63 |
| 1000 | " | " | " | " | 971 25 |
| 5000 | " | " | " | " | 4856,56 |
| 10000 | " | " | " | " | 9712,50 |

## ŻYCIE CZĘSTOCHOWY.

**Z komitetu popierania pożyczki.**

Na posiedzeniu prezydjum komitetu popierania pożyczki państwowej obrano na przewodniczącego Komitetu p. Władysława Bogusławskiego z Zacisza, na wiceprzewodniczącego red. Józefa Siecińskiego, na skarbnika doktorową Wasilewską, na sekretarza dr. Edwarda Kohna. Biuro komitetu mieści się w lokalu polskiego Zjednoczenia Ludowego Aleja 23.

Wszelkich informacji udziela i przyjmuje reklamacje od zapisujących się na pożyczkę — red. Sieciński. Biuro komitetu czynne od 9 rano do 6 popoł.

**Nowa kolej.**

Prócz projektu budowy kolei Zagłębie—Częstochowa, o czem pisaliśmy w „Kurjerze", zamierzona jest również budowa kolei Częstochowa—Wieluń—Opatówek—Gopło długości 215 klm.

**Zarządca państwowy**

Na zasadzie rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych o ustanowieniu urzędu czasowego dzierżaw rolnych przymusowych oraz powiatowych zarządców państwowych, stanowisko zarządcy państwowego na powiat częstochowski objął komisarz ziemski p. Jan Nojman.

**Ziemianie i wojsko.**

Zarząd związku ziemian postanowił utworzyć — w pow. częstochowskim łącznie ze związkiem kółek rolniczych patronat nad rekrutem poborowym.

**Dzwon z odłamków.**

Dowiadujemy się, że pp. Węgierkiewiczowie złożyli na ręce duchowieństwa parafji św. Rodziny 2 pudy odłamków, pochodzących z rozbijanych przez prusaków i rekwirowanych w różnych kościołach naszych dzwonów.

Na odłamkach tych widnieją słowa łacińskich napisów, a dostały się one do rąk pp. Węgierkiewiczów drogą kupna od żołnierzy pruskich z zamiarem złożenia ich w chwili odpowiedniej jednej ze świątyń w Częstochowie.

Z odebranego grabieżcom metalu odlany zostanie dzwon pamiątkowy dla kościoła św. Rodziny.

**Zjazd młynarzy.**

Cech młynarzy obwodu częstochowskiego zaprasza wszystkich pp. młynarzy danego obwodu na ogólne zebranie mającem się odbyć w Częstochowie w sali Magistratu d. 8 kwietnia o g. 6 w.

Starszy cechu K. Piotrowski.

**Strejki bez końca!**

W tych dniach zastrejkowali rzeźnicy częstochowscy, a na jutro zapowiedziany jest strejk fryzjerów.

Jak słyszymy, na dni najbliższe projektowane są różne strejki najrozmaitszych pracówników.

**Komitet opieki nad inwalidami.**

Dziś, w piątek 4 b.m. o godz. 6 po poł. w sali Rady miejskiej odbędzie się posiedzenie Obywatelskiego komitetu opieki nad inwalidami.

**Ze stacji W-W.**

Dzierżawę bufetów na stacji wiedeńskiej w Częstochowie objął p. Konopka, właściciel jednego z zakładów gastronomicznych w naszym mieście.

**Z Kasy Pożyczk.-Oszczędn.**

Stanowisko prezesa Kasy pożyczkowo oszczędnościowej w Częstochowie objął wobec ustąpienia p. A. Zboińskiego, p. Józef Firenes.

**Walka z tyfusem.**

Liczba wypadków tyfusu plamistego w Częstochowie — bynajmniej się nie zmniejsza, ale przeciwnie wciąż wzrasta. W dniu wczorajszym w szpitalu dla chorych zakaźnych przy ul. Jasnej znajdowało się z górą 100 osób, w nowym zaś szpitalu przy ul. Miedzianej 40 chorych. Wśród chorych lekarze zauważyli liczne wypadki komplikacji tyfusu z innymi chorobami.

**Wigilja dla żołnierza.**

Komisja wigilijna urządza święcone dla żołnierza polskiego. W związku z tym dziś 4 b.m. o godz. 5 ej po poł. w lokalu przy sklepie Zrzeszenia kobiet, ul. Kościuszki 24, odbędzie się zebranie, na które się zaprasza wszystkie osoby pragnące przyjąć czynny udział w rozpoczętej akcji.

**Podziękowanie.**

Staraniem Zrzeszenia Kobiet na Ost. Groszu odbył się odczyt z dziedziny ogrodnictwa, wygłoszony przez miejscowego prelegenta p. Antoniego Kamińskiego, za co niniejszym Zarząd Zrzeszenia składa szanownemu prelegentowi serdeczne podziękowanie.

**Wznowienie przyjmowania ochotników**

Powiatowa Komenda uzupełnień w Częstochowie otrzymała rozkaz przyjmowania w dalszym ciągu ochotników, urodzonych w latach 1896 — 1897 — 1800 i 1891.

Zapisy odbywają się codziennie u oficera ewidencyjnego ul. Kilińskiego 13.

**Wznowienie „Myśli niepodległej".**

Dowiadujemy się, że niebawem ukaże się nowy zeszyt Myśli niepodległej" Andrzeja Niemojewskiego.

„Zawieszenie tego wydawnictwa, cieszącego się popularnością i potrzebnego w czasach, wymagających wytężonej pracy myśli narodowej, opinja przyjęła ze zgorszeniem. Żywioły narodowe są karne i nie chciałyby rządowi powołującemu się na prawa prawa wyjątkowe, robić trudności. Ograniczono się w prasie wyrazami zdziwienia, bo istotnie nie rozumiano podstawy prawnej i celu zawieszenia pisma pisze „Gaz. Warsz.".

**Zakaz polowania na sarny.**

Wobec wyniszczenia zwierzyny wydano zakaz polowania przez cały rok na sarny, głuszcze i cietrzewie.

**Cenzura listów.**

Biuro cenzury Wojskowej zawiadamia że wszelka korespondencja, przeznaczona dla wojskowych podlega cenzurze, wobec czego należy przy nadawaniu jej zachowywać następujące przepisy: Listy i pocztówki winny być pisane w języku polskim, gdyż w przeciwnym razie ulegną konfiskacie. Kopert zaklejać nie wolno. Nadawca obowiązany jest podać swoje nazwisko i dokładny adres na odwrotcie koperty.

## List otwarty do Magistratu.

Szanowny Panie Redaktorze!

Upraszamy o łaskawe zamieszczenie załączonego otwartego listu do Magistratu.

Wobec rozsiewanych wieści, jakoby folwarki otrzymały z Deputacji Miejskiej mąkę amerykańską, sprowadzoną dla ludności miasta i bezrolnej wiejskiej, co musi wywołać słuszne oburzenie wśród tejże ludności.

W imieniu Ziemian udajemy się z uprzejmą prośbą do Magistratu o wyłonienie odpowiedniej Komisji, któraby gruntownie zbadała, o ile słuszne są powyższe oskarżenia i nazwiska winnych bezględnie ogłosiła w gazetach. — Prosimy o odpowiedź.

Z poważaniem

Związek Ziemian.

## Pieśń o Słowackim.

(z wieczoru A. Sokolicz).

(wk.) W denerwującem oczekiwaniu wieści z konferencji pokojowej w Paryżu, w ciężkiej atmosferze życia wewnętrznego i z chmurnej wizji krwawych zmagań na frontach bojowych pragnęlibyśmy chwili, wytchnienia dla naszego ducha. Dlatego też wdzięczni jesteśmy tym, którzy nam ten odpoczynek i zapomnienie o czarnej doli życia choć na chwilę przynoszą.

Słyszeliśmy wczoraj w Kinoteatrze Szkolnym słowo o Słowackim, wypowiedziane, a raczej wyśpiewane przez wysoce inteligentną i subtelną duszę, jaką posiada w jednej osobie prelegentka i artystka, p. Antonina Sokolicz. Kto jej nie słyszał niechaj pożałuje.

Nieliczne grono naszej inteligencji, przybyłej na odczyt, miało możność zakosztowania prawdziwej uczty duchowej i prawdziwej biesiady literackiej. Analiza przeżyć duchowych wielkiego poety, ilustrowana jego utworami, dała nam poznać jednego z trójcy naszych wieszczów i mistrzów słowa, którego zjadliwa krytyka literacka chciała zrobić pyszałkiem, samolubem, żonglerem słowa, duchem niepokoju i pesymizmu.

Juljusz Słowacki stanął przed nami, jako piewca świadom swej siły i mocy, by nieść przed „narodem oświaty kaganiec"; jako trubadur powstającej z uśpienia potęgi narodowej i twórca „Hymnu do potomności"; jako wskrzesiciel idei czynu orężnego przez niebosiężne słowa „Kordjana"; jako ów błędny rycerz, szukający po ziemi, wśród kości potomnych, oblanych słońcem wywalczonej swobody, poprzez nieśmiertelne strofy i wiersze Anhellego, Króla Ducha i Księdza Marka, szczęścia dla uciskanej Ojczyzny. Słowacki umarł, ale myśl jego zawarta w „Testamencie" żyje.

Ideał poczucia swojej godności, którą miał w wysokim stopniu rozwinięte, przekazał narodowi, któremu nie wolno nisko o sobie mniemać, do poziomych lotów się zniżać. — Samopoczucie i samowiedza to dwa słupy, na których ma się wesprzeć budowa Rzeczypospolitej Polskiej.

Juljusz Słowacki przejdzie do historji, jako wyznawca idei czynu, przejdzie do legendy, jako twórca pieśni o zbudzonym orle białym.

**Ofiary.**

złożone w (Kurjerze Częstochowskim).

Klementyna i Zygmunt Jabłońscy mk. 20 na „Biały Krzyż" jako wynagrodzenie za odnalezioną sumę pieniężną w sklepie od Pawła Sikory i Józefa Poręoińskiego z Turowa.

## Stan wyjątkowy.

Na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu wczorajszym uchwalono wprowadzić stan wyjątkowy na całym obszarze byłego Królestwa Kongresowego, na czas 3 miesięcy.

Uchwała ta brzmi:

Na podstawie art. 1 dekretu Naczelnika Państwa z d. 2 styczzia 1919 r. Rada Ministrów postanawia niniejszem wprowadzić na trzy miesiące stan wyjątkowy, na całym obszarze b. Królestwa Kongresowego.

---



## Listy do Redakcji.

Szanowny panie redaktorze!

Prosimy o umieszczenie w poczytnym piśmie co następuje:

„W nr. 25 „Kurjera Częstoch." umieszczono wzmiankę w kronice pod tyt. „Variéte na inwalidów", w której zaznaczono, że część dochodu z przedstawień tego teatru przeznaczoną jest na rzecz Związku inwalidów b. wojskowych.

Ogłoszenia powyższego dla zebrania dochodów z przedstawień w teatrze „Apollo" Związek inwalidów wojennych Rzeczypospolitej polskiej nie podawał i nic wspólnego z Związkiem b. wojskowych niema. Jedynem, co możemy powiedzieć, to tylko, że związek b. wojskowych używa podstępnie miana inwalidy wojennego, aby tem samem wyzyskać na niekorzyść inwalidów większą ofiarność od społeczeństwa, zresztą niewiadomo dla jakich celów.

Postępek ten ze strony b. wojskowych jest już nie pierwszym, co już podawaliśmy w innych pismach. Ostrzegamy przeto szeroki ogół przed wszelkimi podobnego rodzaju nadużyciami, które przeprowadzają ludzie pozbawieni zupełnie czystych ideałów, a mający na celu jedynie splamienie honoru inwalidy wojennego i wyzyskanie ostatniego dla swoich nieznanych celów.

Prosimy zatem związek b. wojskowych o wytłómaczenie się w tej sprawie.

Prezes (podpis nieczytelny)

Sekretarz Przybylski.

---

## Życie kraju.

**Z WIELUNIA.**

**Komitet popierania pożyczki.**

Bawił tu delegat ministerstwa skarbu p. Borowski, który zorganizował komitet popierania pożyczki państwowej, składający się z 16 osób z przewodniczącym ks. Przygodzkim na czele. Komitet pracuje niezwykle energicznie, o czym świadczy fakt, iż rozesłano natychmiast po zorganizowaniu komitetu gorące wezwania duchowieństwa okolicznego, rabinów i nauczycieli z prośbą o najenergiczniejsze poparcie kupna pożyczki i tworzenie podkomitetów.

**Poseł w aeroplanie.**

„Gazeta Poranna" donosi: — Wczoraj zwiedzali posłowie, członkowie komisji wojskowej, lotnisko wojskowe, przyczem posłowie Dąbski i Madej korzystali z uprzejmości lotników i wzbijali się z nimi w powietrze

---

## Jak walczą nasze wojska?

Specjalny korespondent dziennika „New York Herald'a" pisze o walkach pod Lwowem:

„Polacy, mając siły o połowę mniejsze od ukraińców, osięgają co najmniej takie same rezultaty, jak ich przeciwnicy albowiem całe wojsko polskie o ile można sądzić, ożywione jest nadzwyczajnie dobrym duchem. Zarówno oficerowie jak prości żołnierze okazują zapał i entuzjazm jakiego każda armja mogłaby im pozazdrościć.

Męstwo i cierpliwość rannych godne są także podziwu. Pamiętam dobrze odwiedziny w dwu wielkich szpitalach wojskowych w Przemyślu. Wiatr mroźny ziębił wówczas do szpiku kości, a szpitale były przeważnie nieopalane. Prześcieradła i kołdry były tylko dla ciężko rannych, a pacjenci, których rany były niejednokrotnie zabandażowane tylko paskami papieru gazetowego, leżeli nieosłonięci albo okryci płaszczami, lecz nie skarżyli się ani słowem, ani wyrazem twarzy lub oczu.

Widziałem znaczną część żołnierzy rannych od kul karabinowych powyżej pasa, co świadczy, że armję polską charakteryzuje ta sama brawura w ataku, jaką odznaczały się najlepsze pułki francuskie, angielskie i amerykańskie, gdy w pierwszych tygodniach swojej bojowej praktyki szły szturmem nie szukając osłon, na karabiny maszynowe niemieckie.

Oczywiście tłómaczyć sobie to należy nadzwyczajną młodzieńczością polskiej armji. Zanim przyjechałem do Polski myślałem, że niema na świecie bardziej chłopięcej armji jak ta, którą Ameryka

z początku przysłała na kontyngent. — Obecnie jednak gorąco pragnąłbym, aby od Buckingham Palace we Francji, lub na Champs Elysees w Anglji, mogła się odbyć parada jednego z pułków, złożonych z żołnierzy, walczących obecnie pod Lwowem. Widziałem na własne oczy idących na linję bojową, chłopców mało co wyższych od karabinu, którzy dźwigali i którzy żadną miarą nie mogli liczyć więcej jak 13 i 14 lat!

Żołnierze Polacy są najdzielniejszymi żołnierzami, jakich kiedykolwiek widziałem kończy korespondent, który, jak zaznacza był na wszystkich frontach wojny obecnej".

## Ze Zjazdu robotników chrześcijańskich.

(Korespondencja własna „Kurj. Częst.")

Kraków, 2 kwietnia.

Wczoraj obradował w Krakowie wielki zjazd „Polskiego Zjednoczenia zawodowego chrześcijańskich robotników". Stał on się wspaniałą manifestacją wielkich rzesz robotniczych, które nie wyrzekłszy się haseł chrześcijańskich, stanęły twardo pod sztandarem chrześcijańskiej sprawiedliwości i tą drodą pragną budować przyszłość naszej Ojczyzny.

Po raz pierwszy w zjeździe tym brali udział przedstawiciele robotniczy z całej prawie Polski.

Nadto w obradach zjazdu uczestniczyło liczne grono gości.

Zjazd otworzył prezes Zjednoczenia red. Holeksa, witając w gorących słowach pierwszy zjazd robotników chrześcijańskich w wolnej Polsce. Następnie przemawiał bardzo serdecznie ks. Biskup Sapieha, wskazując na wzniosłe cele organizacji pod sztandarem chrześcijańskim i określając stanowisko duchowieństwa do obecnego ruchu robotniczego.

Referat „O utworzeniu organizacji zawodowej chrześcijańskich robotników w całej Polsce" wygłosił red. W. Horowicz. Mówca wykazał różnice ideowe między organizacjami socjalistycznemi a chrześcijańskiemi i rozwinął program pracy na najbliższą przyszłość celem skoordynowania chrześcijańskiego ruchu zawodowego w całej Polsce. Wywody mówcy przyjął zjazd bardzo gorąco. Przez aklamację uchwalono następujące rezolucje:

Pierwszy zjazd robotników chrześcijańsko-narodowych w wolnej Polsce wita przedstawicieli bratnich organizacji przybyłych z wszystkich ziem polskich, którzy swą obecnością w tej chwili stwierdzają solidarność chrześcijańskiej klasy pracującej w całej Polsce.

Polskie Zjednoczenie chrześcijańskich robotników uchwala rozszerzyć swą pracę na całą Polskę, wzywając wszystkich robotników po chrześcijańsku myślących i czujących do wstępowania w szeregi organizacji zawodowej, opartej na podstawie chrześcijańskiej sprawiedliwości.

Zjazd wyraża przekonanie, że jedynie organizacja zawodowa, oparta na zasadach narodowych i chrześcijańskich może skutecznie bronić interesów klasy pracującej.

Zjazd wyraża przekonanie, że w pracy swej robotnicy chrześcijańscy znajdą gorące poparcie i współdziałanie zarówno duchowieństwa, jak i inteligencji chrześcijańskiej.

## Różne wieści.

### Włamywacze w kufrze.

W Berlinie dwaj bracia 20 letni i 21-letni Karol i Emil Eschowie wpadli na zupełnie nowy pomysł złodziejski.

Skonstrolowali mianowicie kufer złodziejski, który można było zamykać od wewnątrz. Jeden z pomysłowych braci ukrywał się w kufrze, a drugi udając przyjezdnego jechał do pierwszego lepszego sklepu i robił zakupy. Po załatwieniu sprawunków prosił, aby mu w sklepie przechowano kufer, po który nazajutrz się zgłosi. Zwykle kupiec godził się na to i kufer pozostawał w sklepie.

Podczas przerwy obiadowej albo wieczorem po zamknięciu sklepu, włamywacz wydostawał się z kufra, zabierał to, co mu się podobało, poczem przy pomocy wytrychów otwierał sobie okno lub tylne drzwi i uchodził.

Kiedy zaś klijent zgłaszał się po swój kufer, wydawano mu go bez przeszkody. Ta sztuczka udawała się czas dłuższy Cały szereg berlińskich sklepów został w ten sposób przez Eschów okradziony. W końcu jednak policja wpadła na trop tej braterskiej spółki i sprytni włamywacze dostali się pod klucz.

### Teściowa niemieckiego następcy tronu o swym zięciu.

Pn. „Gorąca wielbicielka Francji" podaje „Echo de Paris" korespondencję z Lissy, zawierającą wynurzenia b. w. ks. Meklembursko Szweryńskiej o niemieckim następcy tronu, zięciu jej córki.

B. w. księżna bawiła świeżo na Rivierze w swej wili, do której od lat 35 stale zjeżdża na przedwiośnie.

W. księżna nosi grubą żałobę po tragicznie zmarłych swych braciach w. ks. Mikołaju i Jerzym Michajłowiczu, jakoteż po innych członkach domu Romanowych.

W. księżna oświadczyła, że zięć nigdy nie cieszył się jej sympatją.

Gdy przed laty 10 ks. Cecylja poślubić miała niemieckiego następcę tronu, matka założyła energiczny protest według wszelkiej formie. Jak było do przewidzenia, harmonja młodego małżeństwa bardzo rychło zachwiała się.

Pomiędzy ks. pruskim a teściową wytworzył się bardzo naprężony stosunek. W. księżnę doszły wieści, że b. następca tronu zamyśla rozwieść go. Nie wierzy ona jednak temu. Przez cały czas wojny stopa w. księżnej nie dotknęła ziemi niemieckiej. W. księżna jest gorącą wielbicielką Francji i szczyci się przyjaźnią wielu przodujących polityków francuskich.

### Rektor politechniki niemieckiej.. złodziejem.

Jak donoszą z Berlina, rektor politechniki niemieckiej w Aachen został aresztowany przez władze niemieckie, ponieważ okazało się, że skradł on w czasie okupacji w Belgji z tamtejszych muzeów drogocenne obrazy i kosztowności.

A więc niemieccy rektorzy uniwersyteccy są zwykłymi włamywaczami i bandytami. Tak wygląda państwo Bojaźni Bożej i dobrych obyczajów.

## WESOŁY KĄCIK.

### WIOSNA.

Wiosna, wiosna, wieść radosna
Z ciepłem wiatrów tchnieniem płynie...
Piej poeto, wierszokleto,
Bo sposobność dobra minie.

Wiosna, wiosna! wieść radosna,
Lecz się śmiejem jakoś łzawie—
Pewnie jutro, weźmiem futro,
Jeśli nie jest już w zastawie.

Wiosna, wiosna! wieść radosna..
Chuchasz w ręce, siąkasz nosem —
Węgla braknie piec go łaknie,
Palisz w domu papierosem.

### Długi czas.

Żyd skarży się doktorowi, że od dłuższego czasu cierpi na brak apetytu.

— Od jak dawna? — pyta doktór.

Od Tisebów (święto żydowskie) na pamiątkę zburzenia Jerozolimy).

— Odkąd? — pyta doktór, nie rozumiejąc tego wyrażenia.

— Od czasu zburzenia Jerozolimy — odpowiada żyd.

## Ostatnie telegramy.

Tel. wł. „Kurjera Częstochowskiego"

### Foch i wojska Hallera.

KRAKOW, 3 | 4. — „Times" podaje z Paryża, że Foch otrzymał całkowite pełnomocnictwo w sprawie wylądowania wojsk polskich w Gdańsku. „Dail Mail" donosi, że Rada czterech zgodziła się zupełnie na żądanie marszałka Focha w sprawie przewozu wojsk Hallera przez Gdańsk.

### Intrygi antypolskie.

WARSZAWA, 3 | IV. — „Gaz. Por." donosi, — iż na podstawie najświeższych wiadomości z Paryża stwierdzić może, że na arenie polityki światowej działają te same wpływy które już od dłuższego czasu, zauważyć się dają i u nas w kraju.

Wpływy te stały się przyczyną pewnych wahań w polityce L'yod Georga w sprawie Gdańska.

### Bolszewizm w Zagłębiu.

SOSNOWIEC, 3 | 4. — Na jadącego drogą do kop. Piaski oficera Pruszkowskiego, który odparł przed kilku tygodniami najazd niemców na Zagłębie, dokonano tutaj zamachu skrytobójczego, usiłując go zamordować. Kula rewolweru ugodziła Pruszkowskiego w nogę.

Zamach ten jest w związku z listem, w którym proponowano Pr. poświęcenie się pracy dla dobra proletarjatu, w którym bolszewicy proponowali oficerowi pensje w sumie mk. 4 tys. miesięcznie co Pr. odrzucił.

### Początek nowej rewolucji w Niemczech?

WIEDEŃ 2 | 4 (PAT). „N. Fr. Presse" donosi z Berlina: W obszarze węglowym zachodniej Westfalji i nad Renem szerzy się strajk górników propagowany przez spartakowców. Celem strajku jest obalenie obecnego rządu. Duchowym kierownikiem ruchu jest rosyjski przywódca bolszewicki Karski.

WIEDEN, 2 | 4. (PAT). Biuro koresp. donosi z Frankfurtu n. M.: Przyszło do wielkich niepokojów z okazji uwięzienia pewnej kobiety. W starciu tłum rozbroił policję i marynarzy. Jednego marynarza wrzucono do Menu. Tłum rzucił się na więzienie i uwolnił stamtąd zbrodniarzy. Wiele sklepów zrabowano. Było 6 zabitych i wielu rannych.

**Żądajcie wszędzie „Kurjera Częstochowskiego"!!**





### Zjazd Młynarzy

Cech Młynarzy obwodu Częstochowskiego zaprasza wszystkich P. P. młynarzy danego obwodu na ogólne zebranie mające się odbyć w Częstochowie w sali Magistratu dn 8 kwietnia b.r.

Starszy cechu *K. Piotrowski*

### Ogłoszenie.

Jadwiga Krebs, licząca lat 21 i Agnieszka Krebs licząca, lat 24, zamieszkała w Miechowicach na Śląsku, zostały zasądzone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dni 27 marca 1919 K. 73/11. 19 za występek z art. I. ust. 3 i 4 dekretu z 5 | 12. 1918. o lichwie wojennej, popełniony przez usiłowanie przemycenia do Prus 16 funtów słoniny i 5 i pół funta kiełbasy, na karę 3-tygodniowego więzienia i grzywnę 50 mk. każda.

Częstochowa, dnia 2 kwietnia 1919 roku

*Dr Piernikarski*

Prokurator Sądu Okręg. w Częstochowie





### TŁUSZCZE.

Poczynając od piątku 4 bm. Deputacja Żywnościowa wydawać będzie ludności.

Tłuszcze amerykańskie 1 funta na osobę na 2 tygodnie za mk. 5 na kupon nr. 12 karty żywnościowej serji „H".

Funtowa porcja składa się z $1/2$ f. słoniny $1/2$ f. szmalcu, w gotowych paczkach.

Tłuszcze wydane będą we wszystkich punktach sprzedaży chleba,

**od 10 rano do 2 po południu**

tak, że każdy nabywać je może tam, gdzie kukupuje chleb.

Przy kupnie tłuszczów należy przedstawiać swoją legitymację Wobec przewidzianego natłoku kupujących zastosowany zostaje następujący porządek sprzedaży:

| | | |
|---|---|---|
| w piątek 4 marca | na legitymacje | 1 i 2 osob. |
| sobotę 5 | „ „ | 3 „ |
| poniedz. 7 | „ „ | 4 „ |
| wtorek 8 | „ „ | 5 „ |
| środa 9 | „ „ | 6 i 7 „ |
| czwartek 10 | „ „ | po nad 7 „ |
| piątek i sobotę 11 i 12 | „ dla | spóźnionych. |

Celem utrzymania należytego porządku, Deputacja prosi o zastosowanie się do powyższego planu sprzedaży tłuszczów.

Członkowie Stow. „Jedność" nabywają tłuszcze w sklepach tego Stowarzyszenia.

Miejska Deputacja Żywnościowa

W dniu 2 kwietnia w Piotrkowie na stacji kolejowej skradziono paszport i pieniądze F. Gabla. Upraszam o odesłanie ich do Częstochowy II Aleja 16



Redaktor odpowiedzialny M. S. Czerny — Wydawca A. Otrąbek — Kierownik literacki Ks. W. Kaeblewski

Odbito w drukarni „Udziałowej".